

تورک یوردی

تورکلرک فائده سنه چالیشیر
اون بش کونده بر چیقار

ییل ۷ - جلد ۱۴ - عمومی صافی ۱۵۴

۱ مارت ، ۱۳۳۴ - صافی ۴

اوزره شمديكي بخارانك جوارنده افراسياب ،
برقصبه بنا ايتمدي « ياقوت حموي ده معجم -
البلدانده بوقصبه بني بخارايه ايكي ساعت قدر
قرب مسافده (برسخان) آدلي برکوي اوله رق
کوستريبور .
شواستدلالانك جمله سي ده شهادت ايدييورکه
افراسيابك تام تورکجه آدي شهزاده لکي زماننده

۱۲۸ ربيع الآخر ۳۳۶ و ۲۵۴ کانون ثاني ۳۳۴

اماسيه لي

صبيح مسام اليه

شرق عالمندن

روسيه ده کي مسلماندر

روسيه ده جريان ايدين احوال - طبيعي ايله - نظر دقتزي روسيه ده ساکن ميليونلره تورک قارداشلر يزمه
طوغرو جلب ايدييور . بونلرک وضعيتلري ، وجريانلره فارشي آله يله چکري طوري ، روسيه ده کي انقلابه
نه قدر اشترک ايتديکاري مليت مسئله سي بونجه مذاکره اولندي و روس انقلابك همان روحي تشکيل
ايتديکي بر زمانده بو حالدن نه درجه يه قدر استفاده ايده يله چکاري خلاصه روس انقلابك روسيه ده کي
تورکلر اوزرينه نه صورتله و نقدر تاثير ايده يله يکني آکلامق يزم ايچون ضروريدر . ايشته بو احتياجي تظمين
ايچوندرکه روسيه ده کي تورکلر حقنده برقاچ مقاله نشر ايتکي مناسب کوردک .

آزال کولي آراسنده بحر خزر ايله چين و افغانستان
حدودي مياننده وسپيريانک بعض محللارنده -
ساکن اولانلردر . قفقاسيانک شملي ايله وولغا
حوزه سنده ساکن اولانلر ايسه - باشقه ملتلر
ايله محاط و بعضي قضالرده اکثر تي تشکيل
ايدييورلر سده - عموميت اعتبار ايله اقليتي تمثيل
ايله يورلر .

يکرمي بش سنه اوله قدر - بتون بومسلمانلر -
يک ديکرندن بيخبر ، سياسي واجتماعي حياتدن
محروم ، صرف ديني مسئله لر ايله امرار وقت
ايده رک کچنيورلردی . جامعلارک حوليلرينه
صيفينمش مکتب و مدرسه لراسکي اصول تدريسي
تعقيب ويکي علوم وفتونه تماماً بيکانه ايديلر .
مطبوعات نامنه ميدانده - قريمده هفته ده برکوه

پتربورغدن يا کويه ، باکودن سيريانک
ايچ طرفلرينه وچينک حدودينه قدر اوزايان
واسع مسافده مختلف قوملر ودينلر ايچنده
ياشايان مسلمانلرک عددني فکر مخصوص اوزرينه
ترتيب اولمش رسمي روس ايستانستقلري بيله
اون سکر ميلیوندن دون عد ايچيورلردی . فقط
اعظامم ايتکسزين بز بوعددی يوزده قرق
تريد وروسيه ده کي مسلمانلرک مجموعني يکرمي ،
اوتوز ميلیون آره سنده عدايده ييليرز : بونلردن
يوزده سگسان بشدن طقسانه قدری تورکدرلر .
فقط بوتورکلرک کافه سي محيط اعتبار ايله عيني
جالده دکدرلر . ساکن اولدقلري يرلرده کتله
حالده ياشايه رق اکثر تي تشکيل ايدنلر - قفق
سيه نك جنوبنده وشرقنده ، اورال نهري ايله

تورکجه نك اهميتى مى مكيتك لزومى تقدير
ايديلور. اولجه - منسوب اولدقلرى محيطة
تماماً بيكانه قالان تورك منورلرى طويلانمق ،
برلكده جالشقم، خلق ايچون قرائت سالونلرى
ابتدائى مکتبلر تأسيس ايلك احتياجنى حسن
ايديلورلر .

شويله كه ۱۹۰۴ سنه سنده - ايلك روس
انقلابنك آئارى نمايان اولمغه باشلايدى آنلرده -
تورك منورلرى آراسنده فكري بر حاضرق
موجوددى . بتون روسيه يكي بر كشايش ،
بر تنفس دورى آچمش اولان بوسنه دن اعتباراً
روسيه ده كي توركلر آراسنده حقيقى براتباه
دورى آچيلور . آرتق يك ديكرى طائيش
اولان تورك منورلرى . نيز نوو غورود شهرنده
هر سنه ترتيب اولنان عمومى يانبارى مساعد
بر محل ميعاد اتخاذايده رك روسيه ده كي توركلرك
ايلك وحدت مى تمللرى اوراده وضع ايديلورلر .
بو ايلك طويلانى ديكر اجتماعلرده تعقيب
ايتدى وتورك منورلرى كسديلىرى ايچون
تعيين وتنظيم وتون توركلر ايچون عيى اولق
اوزره بر حركت و فعاليت پروگرامى ترتيب
ايديلر

ايشته تام اوميانده ايدى كه با كوده وتون
روسيه ده « حيات » نامى ايله ايلك بومى غزته توركجه
اوله رق نشر اولمغه باشلايدى . بوتوركجه غزته نك
نشرينه باكو توركلرى - يته روس تزلزلتك
سايه سنده - نائل اولايلايدلر !

غزته نك ناشرى يته يته مشهور نقى بوقدى .
سر محررلرى ايسه يته احمد بگله غنوز استانبولدن
قاجمغه موفق اولان دوقتور على بك حسيبى
۴۰۹۹

چقان ترجمان دن باشقه - برشى بوقدى . فى الحقيقه
بو غزته نك صاحبي و ناشرى اولان مرحوم
اسماعيل بك غصيرنسكى ستايشه لايق بر عزم
و شتابه و هر درلو ممانعتلره و مشكللره كو كس
كره رك روسيه ده كي توركلرى ايفاظ ايتكندن
كبرى قالميوردى . و بعض مسلمان محافظنده -
فكرى انتباهك تنو ايتمسنه سبب اولمشدى .
لاكن عموميت اعتباريله يته مسلمانلر سياسى
واجتماعى حياته بيكانه قالمقده ايديلر .

فى الحقيقه - مسلمانلر آراسنده بوزمانلرده
يله يك چوق منور ذوات بولنيوردى .
بالخاصه قفقاسيه ده ، روس دارالفنونلرى اكل
ايتمش بر چوق دوقتورلر ، دعوى وكيللرى ،
مهندسلسر و سائر موجوددى : فقط بونلر - يالكيز
روس مكنتى كورمش و اوراده نشوونما بولمش
اولدقلرندن - مى حياته بيكانه ايديلر . بونلر
ايله مى محيطة آراسنده كي رابطه و علاقه بوزولمش
و چوزيلمشدى . توركلك و مسلمانلق نقطه
نظرندن بونلر معلوماتلرى عرفانلرى ، فائده بخش
اولميوردى .

روسيه ده كي مسلمانلر آراسنده حقيقى مى انتباه
يالكيز فرنگى ۱۹۱۷ سنه سنده باشلايور . بوسنده ده
باكو زنكينلرندن مشهور حاجى زين العابدين
نقى يوف « قاسى » نام روس غزته - نى صانون
آليور و بو غزته نك باشته احمد بك آغايفله على
مروان بك طوبجى ياشيف و حسن بك ميليقوفى
چكيريور . بونلر - روسجه اولسون - مسلمانلرك
منور قسمنه خطا باسلام و توركلك حقتده معلومات
ويرمكه و مذكور منورلرى مى براتباه دعوت
ايلمكه باشلايورلر . بوسايه ده - يواش يواش -

زاده ایدیلر. بر مدت صوکره احمد بک آرلیدی. وینه یا کوده «ارشاد» نامنده ایکنجی بر تورکجه غزته نشر ایتمکده باسلادی.

بویکی غزته - برایکی سنه - بتون روسیه ده کی تورک کرک یگانه مترجم افکار و احوالی اولدیله. فقط - روس انقلابی کسب قوت ایتمکده - روسیه نك سائر برلر نده بر جوق بومی، اسبوعی غزته لر، مجموعه لر، مزاح رساله لر نشر ایدلمکده باشلادی. شویله که بوگون بوتورک عدی الی آلتی تجاوز ایتمکده در.

عینی زمانده - روسیه ده کی تورک عالمک هر طرفده مکتب تأسیسه طوغرو - عظیم بر جریان آچیلدی. ملی احتیاجلرک کافه سنه قارشی بیوک برحاسیت پرورده ایدن تورک زنکیلرینک احسانلری سایه سنده از بر زمان ایچنده بک جوق و مختلف درجه مکتبلر کشاد اولندی. استانبولدن معلملر، محررلر دعوت ایدلیدی. مختلف برلر ده تأسیس ایدلش اولان دارالمعلمینلر بر قاج سنه صوکره بالذات برلی معلملر یاشدیرمکه

باشلادیله. خلاصه معارف خصوصنده کی فعالیت هر سنه متراید بر قوتله ایلرله دی. و عرفان ملی، کرک استانبولدن آقوب کلن عرفان سیلانی و کرک روسجه دن یابیلان ترجمه لر سایه سنده از بر زمان ایچنده حقیقتاً مثنویت بخش بر صورتده انکشاف بولدی. آرتق تورک کتله لر، روسیه ده جریان ایدن هیچ بر حادیه یبانیجی قالیپوردی. اواسکی و طار محیطدن چیقاراق، کنیش و حساس بر حیات یاشاپوردی. ملی، اجتماعی، دینی، بدیی مسئله لر تورک محیطلری بک واسع بر صورتده علاقه دار ایدیوردی. یگی مکتبلردن یتیشن کنجلر آرتق بتون جریانلره قاریشیور و بو سایه ده بر تنوع و عضو افکار حصوله کلیور. تورکلر آراسنده - ملیتی، جمعیتی، خلقی، انقلابی، اشتراکیونجی (socialiste) زمره لر آریلور. بوتورک آیری آیری کومه لر تشکیل ایدره بک دیکری ایله قلم و فکر مجادله سنه کیریشیلورلر.

یتیمدی

آغا ارغلی احمد

حقوق

بزرگه نظامک شکل ماضی رنطاع مدنی

بر صورتده نکاح و طلاق حقنده قطعی حکملر احتوا ایدن ایلمک تصرف تشریعی مزدر؛ چونکه بوندن اولکیلرک اکثریتی، بر برینی نقض ایدمه مکه برابر متباین احکام احتوا ایدن بر رفتوا شکلنده تظاهر ایدیوردلر. غیر مسلملرک نکاحی ایسه، هر جماعتک هیئت روحانیه سنه

بیک اوچبوز اوتوز آلتی سنه می محرمک سکنجی کونی اراده سنیه اقتران ایدن قرار نامه ایله مناکحات و مفارقات دخی نهایت قانونک ساحه تنظیمه گیرمش بولور. واقعا اولجه ده، بوموضوعه متدائر متفرق احکام تشریعی موجود ایدیه ده بو قرار نامه، شمولی